

Egy falusi tanácselnök

Középmagas, vagy inkább alacsonynak mondható, őszülő, zömök ember. Járása könnyed. Fürgemozgású, nyugtalan természetű. Ez jellemzi Bajzek Antalt, a felsőszőlői tanácselnököt. Ilyennek látja, aki hivatalába lép,

vagy a hosszúra nyúlt falu egyetlen utcáján találkozunk vele.

Itt született, ismer minden embert, minden házat. Beszéli a község túlnyomó részét kitevő vendék nyelvét. Járt Németországban a háború előtt, mert nem volt annyi földje, hogy megéljen belőle. Tavasszal és ősszel a németeknél végzett mezőgazdasági munkát, de nyáron mindig hazajött és az Alföldre ment aratni. Jól tud németül, tolmácsolódott is odaát, mégsem volt gyöngyölete. Így élt 45-ig. Otthon kevesebbet tartózkodott, mint máshol.

És most itthon van. A felszabadulás óta alig mozdult ki a faluból. 1950-ben bíróknak választották földijeit, s amikor 1951-ben megalakult a tanács, ő lett az elnökhelyettes, aztán pedig elnök. Azóta kétszer volt már választás, s mind a kétszer őrá szavaztak. Hét tanácstitkár jött már azóta a faluba, s ment el, de ő maradt. Miért? Mert szeretik a falubelieket. Nem azért, mert engedékeny, elnéző, hanem azért, mert tiszteli a törvényt, amelynek betartását önmagára nézve is kötelezőnek tartja. Igazságos ember hírében áll.

De mit mond erről ő maga?

— Ez nagy falu. 1600 lelket számlál. Minden házzámot ismerni kell itt, mert különben nem tud dolgozni az ember. Sok egyforma név van, például Bajzek is 24 van a faluban... Nem könnyű dolog ez a hivatal, nem lehet mindenkit kielégíteni. Mindig van makacs ember, aki nem akar meghajolni a törvény előtt... A begyűjtésért prüszköltek a legjobban. Elzavarták a begyűjtési felelőst, amikor hozzájuk kiment. Azt mondták: nem termett, nincs miből beadni. Nekem hiába beszéltek, én tudom kinek mennyije van, ismerem őket. Megmagyaráztam nekik, hogy a törvény az törvény, nem lehet kitérni előle. Ami jár az jár...

Így gondolkozott és így dolgozott Bajzek Antal hat éven át. Követelt és adott is.

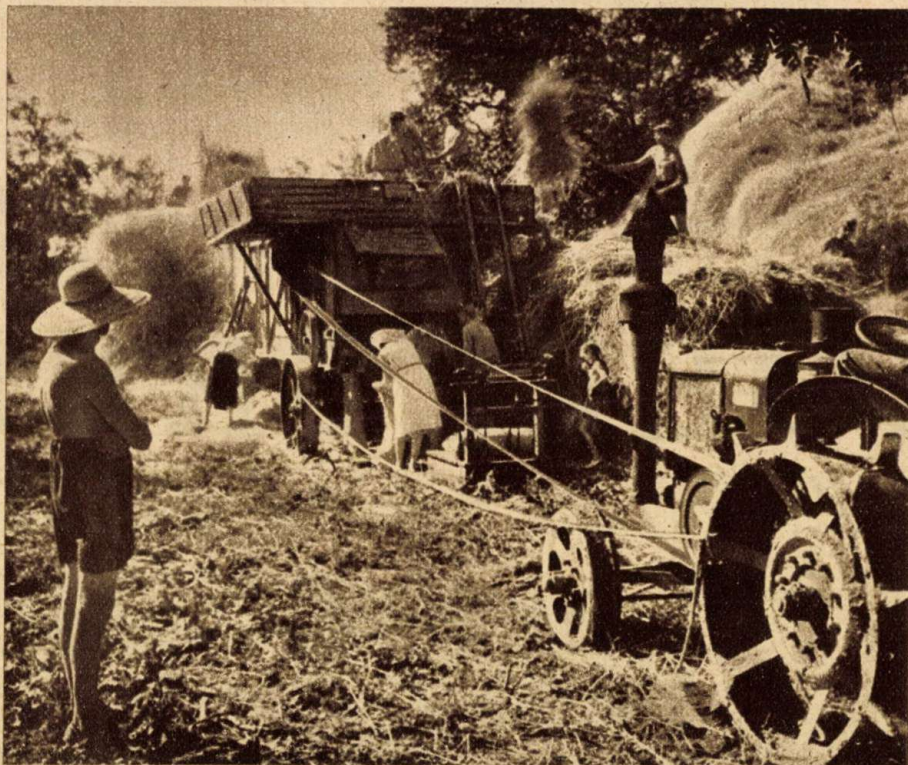
Egyenességéért megszerették a határőrök is. Szinte mindennapos vendégei voltak. Minden eseményben számítottak rá. Jó együttműködő csoportot szervezett, mozgósította a pártszervezet tagjait, és fogott el határsértőt ő maga is.

— Van egy határőr fiam — mondja mosolygva, — vagyis egy vejem...

Marika nevű lányát Lóczi József határőr törzsrörmester vette feleségül. A legkisebb fia az idén vonul be katonának, egy másik meg a határőrségnél szolgált három évig.

Erős ez a barátság. A dolgozók bizalmán alapszik és gyümölcsöző kapcsolatot érlel a nép hatalmát védő határőrökkel. Cikke végén szeretné hozzátenni a végek krónikása, hogy ilyen tanácselnök kellene minden határmenti faluba.

— kz —

Bő termést hozott ez a nyár. Csépelnek már a határmenti Hercegszántó községben is, szépen fizetett a híres bácskai búza. A képen látható gép alól 16 és fél mázsás termést hordott el Borhi Sándor 11 holdas gazda.

A nyugati

Az októberi fasiszta ellenforradalmat bizonyos imperialista hatalmak, ügynökségeik közreműködésével hosszú éveken át készítették elő. Évek óta a bizonyítékok szárai halmozódtak fel a kém- és diverzáncsoportok tevékenységére vonatkozólag. Jól emlékszünk például az úgynevezett léggömb-hadjáratra, amikor megfigyelő készülékekkel, ultrarövid hullámú adó-vevőkkel és más műszerekkel ellátott ballonokat küldtek a Magyar Népköztársaság légterébe. Mit sem törődtek azzal, hogy ez veszélyeztette Magyarország területét fölött a légi közlekedés biztonságát és azokat, akik a leezett léggömbökhöz közeledtek. (A Nyárlőrinc községnél megtalált amerikai kékballon például súlyosan megesebesítette Golovics József gazdálkodó gyermekeit.) Számátalan dokumentum áll rendelkezésre arravonatkozólag, milyen raffiniált módszerekkel fokozták kémtevékenységüket az októbert megelőző időszakban az imperialisták kémei. Ismerünk szabványalakú levélborítékokat, amelyeknek tartalmuk is köztömbös volt. Mégis ebben volt a kémjelentés! A bélyeg alatt rejtették el. Más esetekben a kémjelentést hajszálvékony anyagra írva, két összeragasztott fénykép között helyezték el az ügynökök.

A magyarországi ellenséges kémcsoportok munkájára is jellemző volt, hogy több nagyobb kémcsoport nem is egy nyugati hatalom titkosszolgálatához kapcsolódott. Így például Staccio Adalberto, Ábrányi Aurél és társaik csoportja nemcsak az amerikai, hanem a francia titkosszolgálat is kapcsolatban állt.

Az imperialista kémcsoportok, sajnos, nem találtak visszautasításra egyes semleges országokban. Jeszenszky Antal ügynök például kémjelentéseit — amelyek az illetékes szervek kezébe kerültek — Ausztriába küldte. Hogy milyen szoros kapcsolat állt fenn a kémszervezetek és a Szabad Európa rádió között, arra jellem-

Jeszenszky Antal kémjelentései az ország gazdasági és politikai helyzetéről. Rendeltetési helyük: Ausztria.

ző, hogy Attkári Arisztid ügynök például kémjelentései jelentékeny részében a Szabad Európa rádió magyarországi vételi viszonyait foglalkozik.

Nyílt részvétel az ellenforradalmi felkelés irányításában

Addig, míg az ellenforradalom előtt az imperialista körök legalább is valamelyest igyekeztek leplezni beavatkozási kísérleteiket, — addig október 23-a után vad és leplezetlen dühvel és gyűlölettel a nemzetek közötti kapcsolatokat, vagy elemi forma-